

EEN KORTE GETUIGENIS OVER DE BLOEI DER OOSTENDSE HAVEN IN 1781.

In de achttiende eeuw kende Oostende twee ogenblikken van grote bloei : ten tijde van de "Oostendse Compagnie" (1723-1728) en van de "Zeeoorlog" (1) - (1778-1783), d.w.z. de oorlog waarin Frankrijk, Spanje en de Verenigde Provinciën aan de zijde van de Amerikaanse kolonies tegen Engeland streden. Het was toen de enige neutrale haven op de Europese westkust. In 1780 richtte Rusland de Liga van de gewapende neutraliteit op : de neutrale (2) vlag dekte nu ook de vijandelijke waar, zodat vele schepen van de oorlogvoerende landen onder Oostenrijkse vlag voeren en Oostende als aanleghaven gebruikten. Het verkeer steeg er van ca. 828 tot 2892 schepen in 1781. Die bloei was echter tijdelijk. De Franse inval van 1792 maakte een einde aan een economisch zeer voorspoedige tijd. Overzeese handel was niet langer meer mogelijk, want Engeland blokkeerde voortaan de kusten.

Het kon moeilijk anders dat in de nagelaten geschriften van tijdgenoten niet een of andere getuigenis over de indrukwekkende bloei van Oostende zou te vinden zijn. In de "Gedenkschriften van Gijsbert Jan van Hardenbroek (3) (1747-1787)", uitgegeven en toegelicht door A.J. Van der Meulen, deel III : 1781-1782 (Amsterdam, J. Müller, 1910) komt op blz. 128 een korte passus voor, die voor zichzelf spreekt :

13 oktober 1781 : "... Hoe hij (griffier Van den Heuvel) (4), te Ostende zijnde geweest, aldaer gevonden hadde soo eene merkelijke omslag, aenstalte en vermeerdering der coophandel, dat het te verwonderen was ; zelfs dat tot voorseyde eynde gemelde stadt nog seer vergroot wierde, dus die vest in prejudicie van de Republicq ongemeen floreerde..."

E. Smissaert.

- (1) Zeeoorlog : zo genoemd, omdat deze oorlog niet in Europa plaats greep.
- (2) De neutralen waren Oostenrijk en Rusland, sterk genoeg om hun neutrale schepen te doen eerbiedigen.
- (3) Hardenbroek was toen gedeputeerde ter Generaliteits-vergadering ; van geboorte en positie aristocraat ; accuraat en betrouwbaar in zijn notities.
- (4) Hendrik Herman Van den Heuvel was griffier van den Hove provinciaal van Utrecht.

WATERTORENS.

Ook George Bernard SHAW, die van 1906 tot zijn dood in 1950 in het dorp AYOT ST. LAWRENCE woonde had zijn opinie over watertorens. Zo lezen wij in een brochure van de BRT schooltelevisie die over hem handelt het volgende :

"SHAW bemoeit zich met alles in het dorp, waar hij voortdurend met een fototoestel rondloopt. Als er in 1948 een nieuwe watertoren gebouwd moet worden, vindt G.B.SHAW dat het ontwerp niet deugt. Trouwens -zegt hij- alle Engelse watertorens deugen niet. - A watertower need not be a disfigerement to be hidden as far as possible. On the contrary it is a golden opportunity to add to the picturesqueness of the village - Hij vindt -en hij heeft gelijk- dat een watertoren mits goede ontworpen, een even mooi ornament kan zijn als de toren van een kerk... en dat die watertoren dus ook een even opvallende plaats moet krijgen".

John Gheeraert.